

Financijsko izvještavanje neprofitnih organizacija za 2022. godinu

Hajdica Filipčić*

Autorica člankom u nastavku podsjeća neprofitne organizacije na obvezu sastavljanja i predaje godišnjih financijskih izvještaja, odnosno financijskih izvještaja za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022., daje uputu koje izvještaje treba sastaviti i kome se predaju te kako zaključiti poslovnu godinu 2022. Godišnji financijski izvještaj predaju sve neprofitne organizacije, neovisno o načinu vođenja knjigovodstva i datumu osnivanja. U članku se osvrće i na neke radnje koje treba poduzeti svaka neprofitna organizacija prije i nakon uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

1. Uvod

Neprofitne organizacije u novoj 2023. godini, kao i ostale subjekte, očekuje velika promjena vezano uz valutu koja će od 1. siječnja 2023. postati službena valuta u Republici Hrvatskoj, odnosno promjena dosadašnje valute – kune u novu valutu – euro. Zakon o uvođenju eura (Narodne novine, broj 57/22) ima učinak na sve pravne i fizičke osobe u Republici Hrvatskoj pa tako i na neprofitne organizacije. Zakonom o uvođenju eura prepoznate su:

- neprofitne organizacije koje nisu poslovni subjekt niti tijelo javne vlasti pa se na njih odnose točno određene odredbe Zakona o uvođenju eura te
- neprofitne organizacije koje jesu poslovni subjekt i na njih se odnose sve odredbe Zakona o uvođenju eura koje se odnose općenito na poslovne subjekte.

Detaljna Uputa o procesu uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj objavljena je na internetskoj stranici Ministarstva financija. Tekst cijele Upute možete preuzeti s web stranice: Ministarstvo financija Republike Hrvatske – Upute, Obavijest, Pitanja (gov.hr) pod Upute i nazivom: **Prilagodba aktivnosti neprofitnih organizacija u procesu uvođenja eura** kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

U nastavku se osvrće na neke radnje koje treba poduzeti svaka neprofitna organizacija prije i nakon uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj.

1. Podaci o vrijednosti poslovnih promjena i transakcija za poslovnu godinu koja završava 31.12.2022. iskazuju se i unose u glavnu knjigu i analitičke knjigovodstvene evidencije u **kunama**.
2. Podaci o vrijednosti poslovnih promjena i transakcija za poslovnu godinu koja počinje s 1. siječnja 2023. iskazuju se i unose u glavnu knjigu i analitičke knjigovodstvene evidencije u **eurima**. Navedeno znači da neprofitna organizacija sve poslovne promjene do 31. prosinca 2022. unosi u glavnu knjigu u kunama te sve poslovne knjige za 2022. godinu zaključuje u kunama.

Primjeri:

1. *Knjigovodstvene isprave s datumom izdavanja i zaprimanja prije i na 31.12.2022.*

Knjigovodstvene isprave (izlazni i ulazni računi, uplatnice i isplatnice, putni nalozi, obračunske isprave, nalozi za isplatu, privremene i obračunske situacije i drugo) s datumom izdavanja prije i na 31.12.2022. i zaprimljene na knjiženje do 31.12.2022., neovisno o tome sadrže li dvojne iznose (kune i euro), knjiže se i unose u poslovne knjige za 2022. godinu u kunama.

2. *Knjigovodstvene isprave s datumom izdavanja prije i na 31.12.2022., a zaprimljene u razdoblju od 1.1.2023 do datuma u siječnju 2023. određenog za zaključna knjiženja za 2022. godinu*

Knjigovodstvene isprave (izlazni i ulazni računi, uplatnice i isplatnice, putni nalozi, obračunske isprave, nalozi za isplatu, privremene i obračunske situacije i drugo) s datumom izdavanja prije i na 31.12.2022. i zaprimljene na knjiženje u razdoblju od 1.1.2023. do datuma u siječnju 2023. koji će biti određen za zaključna knjiženja za 2022., neovisno o tome sadrže li dvojne iznose (kune i euro), knjiže se i unose u poslovne knjige za 2022. godinu u kunama.

Nakon 1. siječnja 2023. godine, kao što je već navedeno, podaci o poslovnim promjenama i transakcije unose se u glavnu knjigu i analitičke knjigovodstvene evidencije u eurima.

Primjer:

1. *Knjigovodstvene isprave s datumom izdavanja i zaprimanja 1.1.2023 pa nadalje*

Knjigovodstvene isprave (izlazni i ulazni računi, uplatnice i isplatnice, putni nalozi, obračunske isprave, nalozi za isplatu, privremene i obračunske situacije i drugo) s datumom izdavanja i zaprimanja 1.1. 2023. pa nadalje, neovisno o tome sadrže li dvojne iznose (kune i euro), knjiže se i unose u poslovne knjige za 2023. godinu u eurima.

* Hajdica Filipčić, dipl. oec., Ministarstvo financija RH, Služba za neprofitno računovodstvo i izvještavanje, voditeljica Službe

Iako će sve račune glavne knjige i analitičke evidencije neprofitna organizacija za 2022. godinu zaključiti u kunama,

početna stanja na računima u glavnoj knjizi i analitičkim evidencijama na dan 1.1.2023. treba izraziti u eurima. Konverzija iznosa zaključnih stanja računa na dan 31.12.2022. izvršit će se prema fiksnom tečaju konverzije i pravilima za preračunavanje i zaokruživanje sukladno Zakonu o uvođenju eura.

Ako zbog pravila zaokruživanja kod preračunavanja zaključnih stanja u kunama na dan 31.12.2022. u početna stanja u eurima na dan 1.1.2023. nastane razlika između ukupne vrijednosti imovine (aktive) te ukupne vrijednosti obveza i vlastitih izvora (pasive) na dan 1.1.2023. ta će se razlika iskazati na teret ili u korist vlastitih izvora u bilanci na dan 1.1.2023. U bilješkama uz financijske izvještaje za 2023. godinu potrebno je naznačiti koliki je iznos razlike između ukupne vrijednosti imovine te ukupne vrijednosti obveza i vlastitih izvora u bilanci na dan 1.1.2023. nastao uslijed preračunavanja kuna u euro kod uvođenja eura kao službene valute u Republike Hrvatske iskazan na teret ili u korist vlastitih izvora.

Kada je riječ o izvještavanju kod neprofitnih organizacija važno je odrediti razdoblje na koje se izvještavanje odnosi. Prema tome izvještaji koji se odnose na razdoblje **koje završava prije dana uvođenja eura, sastavljaju se i objavljuju na način da se vrijednosti u izvještajima iskazuju u kuni.** Izvještaji koji se odnose na razdoblje **nakon dana uvođenja eura, sastavljaju se i objavljuju na način da su vrijednosti iskazane u euro.** Ako takvi izvještaji koji se sastavljaju i objavljuju u euro sadržavaju i usporedne podatke za prethodne godine, podaci za te godine preračunavaju se iz kune u euro radi bolje usporedivosti podataka, uz primjenu fiksnog tečaja konverzije i sukladno pravilima za preračunavanje i zaokruživanje iz Zakona o uvođenju eura.

2. Obveznici i vrste izvještaja

Financijske izvještaje sastavljaju:

- neprofitne organizacije osnovane u 2022. godini
- neprofitne organizacije osnovane ranijih godina kojima je vrijednost imovine i/ili ukupni godišnji prihod veći od 230.000,00 kn pojedinačno po godinama
- neprofitne organizacije koje **nisu donijele** Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela iako zadovoljavaju uvjete za vođenje jednostavnog knjigovodstva te i nadalje vode dvojno knjigovodstvo.

Navedene neprofitne organizacije sastavljaju godišnje financijske izvještaje za obveznike dvojnog knjigovodstva, a to su:

- Bilanca na Obrascu: BIL-NPF
- Izvještaj o prihodima i rashodima na Obrascu: PR-RAS-NPF i
- Bilješke uz financijske izvještaje.

Neprofitne organizacije koje ispunjavaju uvjete za vođenje jednostavnog knjigovodstva i donijele su Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela i o tome obavijestile Ministar-

stvo financija na Obrascu: RNO-P, za poslovnu godinu sastavljaju:

- Godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima na Obrascu: G-PR-IZ-NPF i
- Bilješke.

3. Rokovi i predaja financijskih izvještaja

Člankom 10. stavkom 2. Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 31/15, 67/17, 115/18, 21/21) propisano je da se financijski izvještaji za poslovnu godinu predaju u roku od 60 dana od isteka poslovne godine pri čemu je poslovna godina izjednačena je s kalendarskom godinom.

To znači da se financijski izvještaji za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. moraju predati najkasnije do 1. ožujka 2023.

Ministarstvo financija ovlastilo je Financijsku agenciju (FINA) za zaprimanje i obradu financijskih izvještaja neprofitnih organizacija pa stoga Ministarstvo financija ne zaprima financijske izvještaje neprofitnih organizacija.

Nakon navedenog roka nije moguće predati financijski izvještaj pa je krajnji rok obvezujući za sve neprofitne organizacije.

4. Način predaje financijskih izvještaja i popunjavanje elektroničkih obrazaca

Godišnji financijski izvještaji na Obrascima: PR-RAS-NPF, BIL-NPF ili G-PR-IZ-NPF mogu se predati FINA-i u elektroničkom obliku, a takvi se obrasci s ugrađenim kontrolama preuzimaju s internetske stranice Ministarstva financija (Ministarstvo financija Republike Hrvatske – Financijsko izvještavanje (gov.hr)) ili s internetske stranice FINA-e.

Godišnji financijski izvještaji na obrascima u elektroničkom obliku popunjavaju se isključivo pomoću računala, predaju FINA-i u e-obliku na CD-u ili USB-u odnosno u e-obliku putem Interneta. Uz elektroničku verziju obrasca FINA-i se predaje isključivo ispis Referentne stranice ovjeren potpisom zakonskog zastupnika odnosno osobe ovlaštene za zastupanje. Ovi se obrasci ne mogu popunjavati ručnim unosom podataka i u papirnatom obliku predati u poslovnici FINA-e.

Neprofitna organizacija **može predati godišnje financijske izvještaje i putem unificiranog papirnatoг obrasca koji je potrebno kupiti u knjižari ili papirnici.**

Napominje se da FINA-i predaju samo obrasci financijskih izvještaja, ali ne i Bilješke. Njih neprofitna organizacija čuva u svojoj arhivi trajno kao i financijske izvještaje.

Kod popunjavanja obrasca u elektroničkom obliku, preuzetog s internetske stranice Ministarstva financija ili FINA-e, potrebno je slijediti redoslijed te prvo popuniti „Referentnu stranicu“ na koju se u zaglavlje i podnožje upisuju osnovni podaci o neprofitnoj organizaciji. U zaglavlju „Referentne stranice“ potrebno je označiti da neprofitna

organizacija vodi dvojno knjigovodstvo odgovorom na pitanje: „Obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva“ (DA). Osim navedenoga potrebno je označiti i razdoblje za koje se izvještaj sastavlja odabirom razdoblja 2022-12 u polju „Oznaka razdoblja“.

Neprofitna organizacija koja vodi jednostavno knjigovodstvo na pitanje: „Obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva“ odgovara (NE).

Tablica na Referentnoj stranici u kojoj su neki financijski pokazatelji iz obrasca puni se automatski podacima unesenim u obrazac financijskog izvještaja.

Popunjavanjem podataka na Referentnoj stranici popunjava se zaglavlje i podnožje obrazaca godišnjeg financijskog izvještaja (BIL-NPF, PR-RAS-NPF ili G-PR-IZ-NPF). U stupce financijskog izvještaja unose se podaci u kunama bez lipa i to samo u polja koja nisu obojena. Budući da je financijski izvještaj predviđen za automatsku računalnu obradu sumarni se AOP-i, u obrascima označeni sivom bojom, izračunavaju automatski prema zadanim formulama.

Kod preuzimanja financijskog izvještaja FINA izdaje neprofitnoj organizaciji elektronički generiranu Potvrdu o preuzetom izvještaju s ID brojem izvještaja i navedenim datumom zaprimanja izvještaja u poslovnicu FINA-e. Ova elektronički generirana potvrda jedini je dokaz da je neprofitna organizacija predala financijski izvještaj i treba ju čuvati u arhivi.

5. Izjava o neaktivnosti

Neprofitna organizacija sastavlja Izjavu o neaktivnosti za 2022. godinu ako tijekom 2022. godine nije imala poslovnih događaja, niti u poslovnim knjigama ima iskazane podatke o imovini i obvezama, te stoga nije predala polugodišnji financijski izvještaj za 2022. godinu. Navedeno se odnosi i na novoosnovane neprofitne organizacije koje tijekom 2022. godine nisu imale poslovnih aktivnosti.

Međutim, činjenica da neprofitna organizacija u određenom razdoblju nije ostvarivala prihode ne znači da u navedenom razdoblju nisu nastali rashodi. Primjerice, za vođenje računa otvorenih u bankama neprofitne organizacije primaju račune koje je, bez obzira jesu li plaćeni, potrebno provesti u poslovnim knjigama i u financijskim izvještajima iskazati rashod.

Napominje se da neprofitna organizacija koja ima novac na računu (imovina) iako nije imala poslovnih događaja cijele 2022. godine mora sastaviti i predati godišnji financijski izvještaj.

Izjava o neaktivnosti sastavlja se na obrascu **Izjava o neaktivnosti (Obrazac: IZJAVA-NPF)** u roku od 60 dana od isteka poslovne godine za koju se Izjava o neaktivnosti daje, dakle **za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2022. najkasnije do 1. ožujka 2023.**

Izjava o neaktivnosti u elektroničkom obliku dostupna je na internetskoj stranici Ministarstva financija (Ministarstvo financija Republike Hrvatske – Financijsko izvještavanje (gov.hr)), a potrebno ju je **otisnuti (isprintati) na papir**

i dostaviti na adresu Ministarstva financija, Služba za neprofitno računovodstvo i izvještavanje, Katanićeva 5, 10000 Zagreb.

Neprofitna organizacija mora Izjavu o neaktivnosti dostaviti u Ministarstvo financija najkasnije do 1. ožujka 2023. (vjerodostojan podatak o pravovremenoj predaji je pečat pošte ili ovjera djelatnika Ministarstva financija kod osobne predaje). Pošiljke s kasnijim datumom od navedenog ili kod osobne predaje, neće biti zaprimljene već će se vraćati pošiljaocu odnosno donosiocu.

6. Neprofitne organizacije koje obavljaju i gospodarsku djelatnost

Računovodstvo neprofitnih organizacija propisano je Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 121/14 i 114/22; u daljnjem tekstu: Zakon) i temeljem Zakona donesenim pravilnicima pa se sve poslovne promjene, što znači i oni poslovni događaji koji se odnose na gospodarsku djelatnost, prate unutar propisanih poslovnih knjiga neprofitnog računovodstva, a navedene poslovne događaje evidentira u jednoj jedinstvenoj glavnoj knjizi.

Računski plan za neprofitno računovodstvo propisan je na razini odjeljka što omogućuje detaljnu razradu analitičkih računa za evidentiranje poslovnih događaja vezanih uz:

1. djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi neprofitne organizacije utvrđene statutom ili drugim aktima i
2. gospodarske djelatnosti neprofitne organizacije.

Pri obavljanju gospodarske djelatnosti valja razlikovati:

1. Neprofitne organizacija koja uz djelatnost kojom ostvaruje ciljeve obavlja i gospodarsku djelatnost

Za ispravno evidentiranje poslovnih događaja koji se odnose na obje vrste djelatnosti, bitno je utvrditi način raspodjele prihoda i rashoda. Za rashode vezane za obavljanje obje djelatnosti istovremeno, potrebno je odrediti ključ po kojem će se dijeliti troškovi navedenih djelatnosti. Ključ po kojem će se dijeliti zajednički troškovi bitno utječe na rezultat poslovanja, a vezano uz to i obračun poreza na dobit za gospodarsku djelatnost neprofitne organizacije.

U skladu s navedenim, računovodstvo neprofitne organizacije koja obavlja i oporezivu gospodarsku djelatnost, mora se temeljiti na Zakonu i pravilnicima za neprofitno računovodstvo. Eventualne razlike u evidentiranju poslovnih događaja, u odnosu na računovodstvo za poduzetnike, usklađuju se kroz prijavu poreza na dobit.

Neprofitna organizacija, koja uz djelatnosti utvrđene statutom ili drugim aktima kojima se ostvaruju ciljevi neprofitne organizacije, obavlja i oporezivu gospodarsku djelatnost, na kraju poslovne godine, uz financijske izvještaje propisane Pravilnikom o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21), koje predaje u FINA-u, **dostavlja Poreznoj upravi obračun poreza na dobit.** Uz Obrazac PD (Prijava poreza na dobit) potrebno je priložiti bruto bilancu s vidljivom analitičkom razradom

osnovnih računa, te temeljem navedene bilance sastavljen Račun dobiti i gubitka. Takva neprofitna organizacija nije obvezna primjenjivati odredbe Zakona o računovodstvu (Narodne novine, broj 78/15, 134/15, 120/16, 116/18, 42/20, 47/20 i 114/22).

2. Neprofitna organizacija obveznik poreza na dobit za svoju cjelokupnu djelatnost

Člankom 4. stavkom 3. Zakona o računovodstvu, propisano je da neprofitna organizacija koja je obveznik poreza na dobit za svoju cjelokupnu djelatnost sukladno propisima kojima se uređuju porezi, u svom poslovanju primjenjuje odredbe Zakona o računovodstvu, osim odredbi kojima se uređuje konsolidacija godišnjih financijskih izvještaja (članak 23.), revizija godišnjih financijskih izvještaja (članak 20.), godišnje izvješće (članak 21.) i javna objava (članak 30.). Člankom 13. stavkom 1. Pravilnika o načinu vođenja registra godišnjih financijskih izvještaja te načinu primanja i postupku provjere potpunosti i točnosti godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća (Narodne novine, broj 39/08, 37/09, 139/10, 1/16, 93/17 i 50/20), propisano je da neprofitna organizacija koja ostvaruje prihode isključivo iz gospodarske djelatnosti, FINA-i dostavlja bilancu, račun dobiti i gubitka i dodatne podatke za statističke i druge potrebe, sukladno članku 32. Zakona o računovodstvu. Navedeno znači da je neprofitna organizacija upisana u Registar neprofitnih organizacija koja ostvaruje prihode isključivo iz gospodarske djelatnosti, osim računovodstva po propisima za neprofitne organizacije, obvezna voditi i računovodstvo za poduzetnike te osim financijskih izvještaja za neprofitne organizacije, sastaviti i predati i navedene financijske izvještaje za poduzetnike.

7. Porez na dobit u paušalnom iznosu

Paušalni porez na dobit može plaćati neprofitna organizacija koja u prethodnom poreznom razdoblju nije po osnovi obavljanja gospodarske djelatnosti ostvarila prihode veće od 7.500.000,00 kuna. Međutim, neprofitna organizacija ne može primijeniti paušalno oporezivanje ako obavlja samo djelatnost po osnovi koje je obveznica poreza na dobit ili ako po osnovi te djelatnosti ostvaruje više od 50% ukupnih prihoda.

Neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za obracun i plaćanje poreza na dobit u paušalnom iznosu **može Poreznoj upravi podnijeti zahtjev za prelazak na paušalno oporezivanje u 2023. godini najkasnije do 15. siječnja 2023. godine.** Obvezu plaćanja poreza na dobit u paušalnom iznosu Porezna uprava utvrđuje rješenjem.

Neprofitna organizacija koja, sukladno Zakonu, **zadovoljava uvjete za vođenje jednostavnog knjigovodstva**, a obavlja i gospodarsku djelatnost za koju je utvrđena obveza plaćanja poreza na dobit u paušalnom iznosu, **može voditi jednostavno knjigovodstvo primjenom novčanog računovodstvenog načela.**

Porez na dobit u paušalnom iznosu **moгу plaćati i neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo**, ako im prihod od gospodarske djelatnosti ne prelazi propisani prag prihoda.

8. Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava

Neprofitna organizacija koja je u 2022. godini ostvarila sredstva iz javnih izvora uključujući sredstva iz državnog proračuna i proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, obvezna je davatelju sredstava u roku od 60 dana od isteka poslovne godine dostaviti izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava. Izvještaj se sastavlja na Obrascu: PROR-POT, koji se može preuzeti s internetske stranice Ministarstva financija (Ministarstvo financija Republike Hrvatske – Financijsko izvještavanje (gov.hr) **ako drugim propisima ili aktima nije utvrđen detaljniji sadržaj i izgled obrasca izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava.**

Izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava, sukladno odredbama drugih propisa ili akata, može se dostaviti i u rokovima različitim od navedenoga. **Za sve primatelje sredstava iz javnih izvora kojima rok dostave i sadržaj izvještaja nije određen drugim propisima i aktima, krajnji rok za dostavu izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava davatelju sredstava na Obrascu: PROR-POT za 2022. godinu je 1. ožujka 2023.**

9. Ostale obveze neprofitnih organizacija

Neprofitne organizacije obvezne su tijekom godine obaviti još neke radnje vezane uz financijsko izvještavanje. To se najprije odnosi na:

– Financijski plan za 2023. godinu

Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezna je izraditi financijski plan za 2023. godinu za provedbu godišnjeg programa rada. Za razliku od financijskog plana za 2022. godinu, financijski plan za 2023. godinu izrađuje se u eurima. Ova je obveza propisana u članku 69. Zakona o uvođenju eura i nužna je radi činjenice da od dana uvođenja eura kao službene valute neprofitna organizacija mora moći izvršavati financijski plan u eurima. Iako neprofitne organizacije nemaju obvezu dvojnog iskazivanja u svojim financijskim planovima i drugim pratećim dokumentima, mogu upravljačkim tijelima dvojno iskazati najvažnije podatke u financijskom planu i drugim pratećim dokumentima. Financijski plan za 2023. godinu donosi najviše tijelo neprofitne organizacije, odnosno tijelo koje je temeljem statuta neprofitne organizacije za to ovlašteno, najkasnije do 31. prosinca 2022.

– Revizijski uvid i revizija financijskih izvještaja za 2022. godinu

Financijski izvještaji neprofitne organizacije za 2022. godinu podliježu revizijskom uvidu ako je neprofitna organizacija u 2021. godini imala ukupan prihod od tri do uključivo deset milijuna kuna.

Financijski izvještaji neprofitne organizacije za 2022. godinu podliježu reviziji ako je neprofitna organizacija u 2021. godini imala ukupan prihod iznad deset milijuna kuna.

Navedene neprofitne organizacije dužne su na svojim mrežnim stranicama do 30. lipnja 2023. objaviti revizor-

sko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja za 2022. godinu, odnosno o revizorskom uvidu u financijske izvještaje za 2022. godinu.

– Samoprocjena učinkovitosti i djelotvornosti funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola

Samoprocjenu učinkovitosti i djelotvornosti funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola **provodi neprofitna organizacija koja je obvezna voditi dvojno knjigovodstvo**. Samoprocjenu nije obvezna provoditi neprofitna organizacija koja udovoljava uvjetima za vođenje jednostavnog knjigovodstva, ali je donijela odluku o vođenju dvojnog knjigovodstva.

Napominjem da neprofitne organizacije koje vode dvojno knjigovodstvo prema vlastitoj odluci iako udovoljavaju uvjete za jednostavno, moraju paziti da u godini u kojoj im ukupan prihod i/ili vrijednost imovine prijeđe 230.000,00 kuna, prelaze na **obvezno dvojno** knjigovodstvo, o čemu dostavljaju obavijest Ministarstvu financija na obrascu RNO-P i za tu godinu vrše samoprocjenu učinkovitosti i djelotvornosti funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola.

Člankom 7. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 119/15 i 134/22), samoprocjena učinka poslovanja za poslovnu godinu provodi se najkasnije u roku od 30 dana od roka predviđenog za podnošenje godišnjih financijskih izvještaja za tu poslovnu godinu. Za 2022. godinu krajnji rok za provedbu samoprocjene je 31. ožujka 2023.

Navedeno znači da neovisno o načinu na koji će voditi knjigovodstvo u 2023. godini, neprofitna organizacija koja je u 2022. godini bila obvezna voditi dvojno knjigovodstvo, mora provesti samoprocjenu učinka poslovanja za 2022. godinu najkasnije do 31. ožujka 2023.

Samoprocjena učinka poslovanja provodi se popunjavanjem Upitnika o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola koji je sastavni dio Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, a neprofitna organizacija dužna je Upitnik čuvati u svojoj arhivi najmanje sedam godina od završetka godine na koju se Upitnik odnosi. Upitnik o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrola dostupan je na internetskoj stranici Ministarstva financija. Više o tome može se vidjeti na internetskoj stranici Ministarstva financija: (<https://mfina.gov.hr/istaknute-teme/neprofitne-organi->

[zacije/institucionalni-okvir/117](#)). Upitnik se **ne dostavlja** Ministarstvu financija.

10. Zaključak

Uvođenjem eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj, neće donijeti znatnije promjene u poslovanju neprofitnih organizacija jer se nisu promijenili zakon i ostali propisi koji reguliraju poslovanje i izvještavanje neprofitnih organizacija. Sve poslovne knjige i knjigovodstvene evidencije koje se zaključuju s 31. prosinca 2022. iskazuju podatke u kunama. Podaci u kunama iskazuju se i u godišnjim financijskim izvještajima neprofitnih organizacija za 2022. godinu, koji se također nisu mijenjali.

Ovim je člankom autorica željela uputiti neprofitne organizacije na njihovu obvezu sastavljanja i predaje godišnjih financijskih izvještaja ili Izjave o neaktivnosti te ih upoznati s činjenicom o novoj valuti koju od 1. siječnja 2023. uvodi Republika Hrvatska, odnosno o uvođenju eura kao službene valute. Još jednom napominjem da je na internetskoj stranici Ministarstva financija objavljena uputa o prilagodbi aktivnosti neprofitnih organizacija u procesu uvođenja eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj. U navedenoj uputi dani su primjeri financijskih izvještaja za 2022. godinu i financijskog plana za 2023. godinu.

Napominje se neprofitnim organizacijama obveza pridržavanja propisanog roka za dostavu financijskog izvještaja i Izjave o neaktivnosti, jer nakon roka (odnosno nakon 1. ožujka 2023.) nije moguće zaprimiti niti obraditi financijski izvještaj i Izjavu o neaktivnosti. Zbog navedenog financijski izvještaj ili Izjava o neaktivnosti neće biti vidljivi u Registru neprofitnih organizacija što u konačnici može biti razlog za nemogućnost prijave na natječaje za dodjelu sredstava za rad. Zbog kašnjenja s predajom financijskih izvještaja, često su djelatnici FINA-e i službenici u prijemnom uredu Ministarstva financija, izloženi pritisku da se naknadno zaprimi i obradi financijski izvještaj koji nije predan na vrijeme. Nakon što FINA zaključi obradu i dostavi podatke iz financijskih izvještaja na CD-u, nije moguće mijenjati podatke jer iste Ministarstvo financija dostavlja Državnom zavodu za statistiku, Državnom uredu za reviziju i Hrvatskoj narodnoj banci koji te podatke koriste za izvještaje koje prosljeđuju Eurostatu.

Putem internetske stranice, Ministarstvo financija obavještava neprofitne organizacije o obvezama, rokovima i načinu predaje financijskih izvještaja, ali i daje odgovore na sva druga pitanja vezana uz poslovanje neprofitne organizacije.

CENTAR@TIM4PIN.HR
PITAJCENTAR@TIM4PIN.HR

01/5531-755
099/3037-677